

Eiropas Savienības
Padome

Briselē, 2017. gada 29. martā
(OR. en)

7804/17

**Starpiestāžu lieta:
2017/0035 (COD)**

**POLGEN 36
INST 154
JUR 167
CODEC 512**

PAVADVĒSTULE

Sūtītājs:	Direktors <i>Jordi AYET PUIGARNAU</i> kungs, Eiropas Komisijas ģenerāļsekretāra vārdā
Saņemšanas datums:	2017. gada 15. februāris
Saņēmējs:	Eiropas Savienības Padomes ģenerāļsekretārs <i>Jepppe TRANHOLM-MIKKELSEN</i> kungs
K-jas dok. Nr.:	COM(2017) 85 final
Temats:	Priekšlikums – EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA, ar kuru groza Regulu (ES) Nr. 182/2011, ar ko nosaka normas un vispārīgus principus par dalībvalstu kontroles mehānismiem, kuri attiecas uz Komisijas īstenošanas pilnvaru izmantošanu

Pielikumā ir pievienots dokuments COM(2017) 85 *final*.

Pielikumā: COM(2017) 85 *final*

Strasbūrā, 14.2.2017.
COM(2017) 85 final

2017/0035 (COD)

Priekšlikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA,

**ar kuru groza Regulu (ES) Nr. 182/2011, ar ko nosaka normas un vispārīgus principus
par dalībvalstu kontroles mehānismiem, kuri attiecas uz Komisijas īstenošanas pilnvaru
izmantošanu**

PASKAIDROJUMA RAKSTS

1. PRIEKŠLIKUMA KONTEKSTS

- **Priekšlikuma pamatojums un mērķi**

Šī iniciatīva ir tapusi pēc Komisijas priekšsēdētāja runas par stāvokli Savienībā, ko viņš sniedza Eiropas Parlamentā 2016. gada septembrī un kurā viņš paziņoja: *“Nav pareizi, ka tad, ja ES valstis savstarpēji nevar izlemt par to, vai atļaut vai aizliegt glifosāta izmantošanu herbicīdos, Parlaments un Padome piespiež Komisiju pieņemt lēmumu. Tāpēc mēs mainīsim šos noteikumus, jo tā nav demokrātija¹”*.

Saistībā ar to tiesību aktu pieņemšanu, uz kuriem attiecas komiteju procedūra, Komisija pēdējos gados vairākkārt ir pieredzējusi situācijas, kad tai ir juridisks pienākums pieņemt lēmumu par atļaujas piešķiršanu, jo nav panākts dalībvalstu, kuras pieņem nostāju komitejā (par vai pret), kvalificēts balsu vairākums. Komisija uzskata, ka šāda “atzinuma nesniegšanas” situācija ir īpaši problemātiska gadījumos, kad tiek skarti politiski sensitīvi jautājumi, kas tieši ietekmē iedzīvotājus un uzņēmumus, piemēram, cilvēku, dzīvnieku un augu veselības un drošības jomā.

Lielāko daļu Savienības tiesību aktu katru gadu pieņem Komisija atbilstoši pilnvarām, ko tai piešķir Eiropas Parlaments un Padome kā likumdevēji, vai nu izmantojot deleģētos aktus saskaņā ar LESD 290. pantu, vai arī īstenošanas aktus saskaņā ar LESD 291. pantu². Atšķirībā no deleģētajiem aktiem, ko reglamentē ar LESD 290. pantu, normas un vispārīgi principi par dalībvalstu kontroles mehānismiem, kas attiecas uz Komisijas īstenošanas pilnvaru izmantošanu, saskaņā ar LESD 291. panta 3. punktu tiek iepriekš paredzēti regulās, ko pieņem saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru. Šīs normas un principi ir noteikti Regulā (ES) Nr. 182/2011 (turpmāk “Komiteju procedūras regula”)³.

Šajā priekšlikumā ir paredzēti mērķtiecīgi un ierobežoti Regulas (ES) Nr. 182/2011 grozījumi, tāpēc tas attiecas tikai uz īstenošanas aktiem.

Komisija 2016. gada februārī ziņoja Eiropas Parlamentam un Padomei par Regulas (ES) Nr. 182/2011 īstenošanu⁴. Minētajā ziņojumā bija secināts, ka regulā tika ļauts efektīvi izmantot Komisijas īstenošanas pilnvaras dalībvalstu kontrolē. Tādējādi šā priekšlikuma mērķis nav mainīt komiteju procedūru kā tādu. Tomēr šis ziņojums ieskicēja arī dažus problemātiskus gadījumus, jo īpaši saistībā ar lēmumu pieņemšanu par ģenētiski modificētiem organismiem (ĢMO). Šajos gadījumos nekad vēl nav bijis kvalificēta dalībvalstu balsu vairākuma ne par, ne pret Komisijas lēmumprojektu par ģenētiski modificētu organismu (ĢMO) un ģenētiski modificētas (ĢM) pārtikas un barības atļauju piešķiršanu. Tā vietā visu balsojumu iznākums bija tā sauktais “atzinuma nesniegšanas” rezultāts, t. i., komiteja nevarēja panākt nostāju par vai pret akta projektu. Pēc tam šis rezultāts tika vienmēr atkārtots pārsūdzības komitejā – struktūrā, kuras mērķis ir palīdzēt pieņemt lēmumus sensitīvos un problemātiskos

¹ Runa par stāvokli Savienībā 2016. gadā: https://ec.europa.eu/priorities/state-union-2016_en

² Komisija 2016. gadā pieņēma 137 deleģētos aktus un 1494 īstenošanas aktus.

³ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 182/2011 (2011. gada 16. februāris), ar ko nosaka normas un vispārīgus principus par dalībvalstu kontroles mehānismiem, kuri attiecas uz Komisijas īstenošanas pilnvaru izmantošanu, OV L 55, 28.2.2011., 13. lpp.

⁴ Komisijas ziņojums Eiropas Parlamentam un Padomei par Regulas (ES) Nr. 182/2011 īstenošanu, 26.2.2016., COM(2016) 92.

jautājumos. Tā rezultātā lēmumi šajā jomā bija sistemātiski jāpieņem bez dalībvalstu kvalificēta balsu vairākuma komitejā⁵.

Komisija jau ir veikusi pasākumus, lai ņemtu vērā īpašo situāciju ĢMO jomā. Pēc tam, kad 2015. gadā stājās spēkā direktīva par audzēšanas atļaujām⁶, Komisija 2015. gada aprīlī pieņēma priekšlikumu, ievērojot to pašu loģiku, lai grozītu tiesisko regulējumu attiecībā uz pārtiku un barību⁷. Ierosinātais risinājums ir saglabāt centralizētu atļauju piešķiršanas procesu, vienlaikus atļaujot dalībvalstīm izmantot atteikšanās iespējas. Šis priekšlikums joprojām ir likumdošanas procesā.

Pārsūdzības komitejā 2016. gada vasarā notikušās diskusijas par apstiprinājuma perioda pagarināšanu attiecībā uz darbīgo vielu glifosātu ir apliecinājušas, ka atzinuma nesniegšanas problēma neaprobežojas tikai ar ĢMO. Arī šajā gadījumā dalībvalstis nespēja panākt balsu vairākumu par vai pret apstiprinājuma lēmumu pārsūdzības komitejā, un Komisijai bija jāpieņem lēmums bez dalībvalstu atbalsta⁸. Kā norādīts iepriekš, šī situācija ir īpaši problemātiska, jo šie lēmumi bieži vien attiecas uz politiski sensitīviem jautājumiem, kas tieši ietekmē iedzīvotājus un uzņēmumus, jo īpaši cilvēku, dzīvnieku un augu veselības un drošības jomā. Lai arī Komisija ir pilnvarota pieņemt lēmumus šādos gadījumos, tā uzskata, ka, ņemot vērā attiecīgo jautājumu īpašo sensitivitāti, dalībvalstīm vajadzētu šajās konkrētajās situācijās lielākā mērā uzņemties atbildību lēmumu pieņemšanas procesā. Tomēr tas nav pietiekamā mērā nodrošināts gadījumos, kad dalībvalstis nevar panākt kvalificētu balsu vairākumu, jo dažas no tām balsojuma brīdī nolemj atturēties vai nepiedalās komiteju vai pārsūdzības komitejas sanāksmēs.

Tādēļ Komisija uzskata, ka ir nepieciešams risināt šo jautājumu, veicot nedaudzas ļoti mērķtiecīgas izmaiņas noteikumos par komiteju procedūrām. Līdz ar to Komisija savā 2017. gada darba programmā paziņoja par iniciatīvu modernizēt komiteju procedūras⁹.

Šajā priekšlikumā ir paredzēti četri mērķtiecīgi grozījumi. Šā priekšlikuma priekšmets aptver tikai šos četrus mērķtiecīgus grozījumus un neattiecas uz ne uz vienu citu Regulas (ES) Nr. 182/2011 elementu. Komisija uzskata, ka ar Regulu (ES) Nr. 182/2011 izveidotā sistēma praksē kopumā darbojas labi un nodrošina atbilstīgu institucionālo līdzsvaru attiecībā uz Komisijas un citu iesaistīto dalībnieku uzdevumiem. Tādēļ Komisija uzskata, ka būtiski ir, lai šī sistēma turpina darboties bez izmaiņām, izņemot ierosinātos mērķtiecīgos grozījumus. Šo grozījumu vienīgais mērķis ir uzlabot komiteju procedūru darbību pārsūdzības komitejas līmenī, lai nodrošinātu plašāku politisko pārskatbildību un līdzatbildību par politiski sensitīviem īstenošanas aktiem, tomēr nemainot juridisko un institucionālo atbildību par īstenošanas aktiem, kā noteikts Regulā (ES) Nr. 182/2011.

⁵ Sk. Komisijas paziņojumu Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai "Ar ģenētiski modificētiem organismiem (ĢMO) saistīto lēmumu pieņemšanas procedūras pārskatīšana", 22.4.2015., COM(2015) 176.

⁶ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2015/412 (2015. gada 11. marts), ar ko Direktīvu 2001/18/EK groza attiecībā uz iespēju, ka dalībvalstis var ierobežot vai aizliegt ģenētiski modificētu organismu (ĢMO) audzēšanu savā teritorijā, OV L 68, 13.3.2015., 1. lpp.

⁷ Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes regulai, ar ko Regulu (EK) Nr. 1829/2003/EK groza attiecībā uz iespēju, ka dalībvalstis var ierobežot vai aizliegt ģenētiski modificētas pārtikas un barības lietošanu savā teritorijā, 22.4.2015., COM (2015) 177.

⁸ Komisijas Īstenošanas regula (ES) 2016/4152/1 (2016. gada 29. jūnijs), ar ko groza Īstenošanas regulu (ES) Nr. 540/2011 attiecībā uz apstiprinājuma perioda pagarināšanu darbīgajai vielai glifosātam.

⁹ Komisijas 2017. gada darba programma "Panākot tādu Eiropu, kas aizsargā, dod iespējas un aizstāv", 25.10.2016., COM(2016) 710.

- **Pašreizējais tiesiskais regulējums**

Regulā (ES) Nr. 182/2011 ir izklāstīti dalībvalstu kontroles mehānismi, kuri attiecas uz Komisijas īstenošanas pilnvaru izmantošanu. Saskaņā ar visbiežāk izmantoto procedūru, tā saukto “pārbaudes procedūru”¹⁰, Komisijas pārstāvji iesniedz īstenošanas aktu projektus komitejai, kurā piedalās dalībvalstu pārstāvji, kas sniedz savu atzinumu, parasti balsojot. Šajos balsojumos tiek ņemti vērā noteikumi par kvalificētu balsu vairākumu, kā noteikts Līgumos. Šajā posmā, kad notiek balsošana komitejā, var īstenoties trīs scenāriji.

- Ja dalībvalstis ar kvalificētu balsu vairākumu atbalsta Komisijas tiesību akta projektu (pozitīvs atzinums), Komisijai **ir jāpieņem** šis akts.
- Ja ar kvalificētu balsu vairākumu tiek nobalsots pret (negatīvs atzinums), Komisija **nevar** pieņemt attiecīgo tiesību aktu.
- Ja nav kvalificēta balsu vairākuma nedz par, nedz pret (atzinuma nav), Komisija **var** pieņemt īstenošanas akta projektu – tas nozīmē, ka tā var nolemt arī nepieņemt šo projektu.

Atļauja Komisijai pieņemt īstenošanas aktus, lai gan nav panākts dalībvalstu kvalificēts balsu vairākums pret pasākumu, ir pamatojams ar nepieciešamību nodrošināt tiesību aktu efektīvu īstenošanu. Tikai dalībvalstu negatīvs balsojums ar kvalificētu balsu vairākumu var bloķēt Komisijas veiktu īstenošanas aktu pieņemšanu. Šajā jautājumā pastāv paralēlisms ar noteikumiem par deleģētajiem aktiem, jo, lai novērstu to, ka akts stājas spēkā, arī attiecībā uz šiem aktiem ir nepieciešams (kvalificēts) balsu vairākums, tomēr nevis komitejā, bet gan Eiropas Parlamentā vai Padomē.

Tomēr pastāv vairāki īpaši gadījumi, kas uzskaitīti Komiteju procedūras regulā¹¹, kad Komisijai ir juridiski aizliegts pieņemt īstenošanas aktu atzinuma nesniegšanas situācijā pārbaudes komitejā. Tas attiecas uz trim dažādiem gadījumiem:

- (1) noteiktās politikas jomās (nodokļi, finanšu pakalpojumi, cilvēku veselības un drošības aizsardzība, dzīvnieku vai augu aizsardzība vai galīgi daudzpusējās aizsardzības pasākumi);
- (2) ja pamataktā paredzēts, ka īstenošanas akta projektu nevar pieņemt, ja nav sniegts atzinums (tā dēvētā “klauzula par atzinuma nesniegšanu”);
- (3) ja komitejas locekļi ar vienkāršu balsu vairākumu iebilst pret akta projektu.

Šādos gadījumos Komisija īstenošanas aktu iesniedz pārsūdzības komitejai, kuras sastāvā arī ir dalībvalstu pārstāvji, tomēr augstākā līmenī. Ja pārsūdzības komiteja atkārtoti netiek sniegts atzinums, Komisija var pieņemt projektu. Tas nozīmē, ka šādos gadījumos, kad pārbaudes procedūras beigās netiek sniegts atzinums, Komisijai ir rīcības brīvība, lai izlemtu, vai pieņemt īstenošanas akta projektu.

Šī Komisijas rīcības brīvība atzinuma nesniegšanas gadījumā tika ieviesta ar Regulu (ES) Nr. 182/2011. Pirms 2011. gada, ja komitejā netika sniegts atzinums un Padome nereaģēja, Komisijai nebija citas izvēles kā pieņemt īstenošanas akta projektu. Tika ieviesta lielāka elastība, lai Komisija varētu pārskatīt īstenošanas akta projektu, apsvērt, vai tas būtu jāpieņem

¹⁰ Konsultēšanās procedūra šajā gadījumā nav piemērojama.

¹¹ Uzskaitīti Regulas (ES) Nr. 182/2011 5. panta 4. punktā.

vai nē, vai iesniegt komitejai grozītu projektu, ņemot vērā *inter alia* dalībvalstu paustās nostājas komitejā. Tas ir uzsvērts arī Regulas (ES) Nr. 182/2011 14. apsvērumā, kurā noteikts, ka “*apspriežot jautājumu par citu īstenošanas aktu projektu pieņemšanu īpaši jutīgās jomās, it sevišķi nodokļu, patērētāju veselības, pārtikas nekaitīguma un vides aizsardzības jomā, Komisija, lai rastu līdzsvarotu risinājumu, pēc iespējas darbosies tā, lai nepieļautu, ka tās nostāja ir pretrunā jebkādai dominējošai nostājai pret īstenošanas akta piemērotību, kura var rasties pārsūdzības komitejā*”.

Tomēr šis elastīgums neatbrīvo Komisiju no tās pienākuma pieņemt lēmumu tādos gadījumos, kas, piemēram, saistīti ar lūgumiem piešķirt atļaujas produktu vai vielu laišanai tirgū. Tā kā ražotājam, kurš iesniedzis pieteikumu atļaujas saņemšanai, ir tiesības saņemt lēmumu par šo pieprasījumu, Komisijai ir pienākums pieņemt lēmumu saprātīgā termiņā. Saskaņā ar iepriekšējo komiteju procedūru Vispārējā tiesa uzskatīja, ka Komisija nav rīkojusies, ja tā atturējās īstenot atļauju izsniegšanas procedūru pēc “atzinuma nesniegšanas” balsojuma komitejā¹².

Kopumā no 1726 atzinumiem, ko komitejas sniegušas 2015. gadā, divi bija negatīvi atzinumi un 36 atzinuma nesniegšanas gadījumi, kas veido aptuveni 2 % no kopējā skaita. 10 no tiem tika iesniegti pārsūdzības komitejai, kas arī nesniedza atzinumu. Laikposmā no 2011. gada līdz 2015. gadam 36 no 40 lietām, kas iesniegtas pārsūdzības komitejai, tika apstiprināts “atzinuma nesniegšanas” balsojums. Lai gan tas attiecas uz kopumā nelielu skaitu lietu, šīs situācijas rodas ļoti sensitīvās jomās. Tādējādi pārsūdzības komiteja nav palīdzējusi panākt dalībvalstu skaidru nostāju, un līdz šim tai ir bijusi maza pievienotā vērtība. Tāpēc Komisija uzskata, ka ir jāmaina pārsūdzības komiteju reglamentējošie noteikumi, lai tā varētu pilnībā īstenot savu lomu.

- **Saskanība ar spēkā esošajiem noteikumiem konkrētajā politikas jomā**

Ierosinātie Regulas (ES) Nr. 182/2011 grozījumi ir mērķtiecīgi un ierobežoti, un tie attiecas uz izņēmuma gadījumiem pārsūdzības komitejas līmenī. Tā kā ar šo regulu ieviestā sistēma kopumā ir apliecinājusi savu lietderību, Komisija uzskata, ka ir svarīgi turpmāk šo sistēmu saglabāt neskartu.

- **Saskanība ar citām ES politikas jomām**

Šis priekšlikums saskan ar Komisijas priekšlikumu attiecībā uz ģenētiski modificētu pārtiku un barību¹³. Lai gan arī šis priekšlikums tika daļēji pamatots ar atzinuma nesniegšanas rezultātu šajā jomā, tajā ierosinātā pieeja ir atļaut dalībvalstīm ierobežot vai aizliegt ģenētiski modificētas pārtikas un barības lietošanu savā teritorijā. Tas attiecas uz īpašo situāciju šajā nozarē un neattiecas uz lēmumu pieņemšanas procesu kā tādu. Pašreizējā priekšlikumā īstenotā pieeja attiecas uz pašiem procedūras noteikumiem neatkarīgi no nozares. Tādējādi šīs abas pieejas papildina viena otru.

Tāpat arī šis priekšlikums saskan ar divām ierosinātajām regulām, ar ko vairākus tiesību aktu, kuros paredzēta regulatīvās kontroles procedūras izmantošana, pielāgo Līguma par Eiropas Savienības darbību 290. un 291. pantam saskaņā ar saistībām, kas pieņemtas Iestāžu nolīgumā

¹² Vispārējās tiesas 2013. gada 26. septembra spriedums lietā T-164/10 *Pioneer Hi-Bred International, Inc.* pret Komisiju.

¹³ Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes regulai, ar ko Regulu (EK) Nr. 1829/2003/EK groza attiecībā uz iespēju, ka dalībvalstis var ierobežot vai aizliegt ģenētiski modificētas pārtikas un barības lietošanu savā teritorijā, 22.4.2015., COM (2015) 177.

par labāku likumdošanas procesu¹⁴. Šajās ierosinātajās regulās nav paredzētas nekādas izmaiņas attiecībā uz pašām lēmumu pieņemšanas procedūrām, bet to mērķis ir saskaņot pašreizējās pilnvaras ar deleģēto aktu un dažos gadījumos – ar īstenošanas aktu pieņemšanas pilnvarām.

2. JURIDISKAIS PAMATS, SUBSIDIARITĀTE UN PROPORCIONALITĀTE

• Juridiskais pamats

Šā priekšlikuma pamatā ir LESD 291. panta 3. punkts, kas ir Regulas (ES) Nr. 182/2011 juridiskais pamats, kuru ar šo priekšlikumu paredz grozīt.

• Subsidiaritāte

Saskaņā ar LESD 291. panta 3. punktu Savienībai ir ekskluzīva kompetence noteikt normas un vispārīgus principus par dalībvalstu kontroles mehānismiem, kuri attiecas uz Komisijas īstenošanas pilnvaru izmantošanu.

• Proporcionalitāte

Ierosinātie grozījumi stingri aprobežojas ar to, kas nepieciešams, lai risinātu šo jautājumu, un tie nepārsniedz to, kas ir nepieciešams, lai sasniegtu izvirzītos mērķus. Tie ietver tikai izmaiņas pārsūdzības komitejas līmenī.

3. *EX POST* IZVĒRTĒJUMU, AISPRIEŠANĀS AR IEINTERESĒTAJĀM PERSONĀM UN IETEKMES NOVĒRTĒJUMU REZULTĀTI

Priekšlikumā ir paredzētas ierobežotas izmaiņas īstenošanas aktu pieņemšanas procedūrās pārsūdzības komitejas līmenī. Šīs izmaiņas ir tikai institucionāla un procesuāla rakstura izmaiņas, tās nemaina, piemēram, noteikumus, ar kuriem nosaka faktoros, uz kuru pamata būtu jāizvērtē kādas vielas apstiprināšana. Tāpēc šīm izmaiņām nav tik būtiskas ietekmes uz ekonomiku, sociālo jomu un vidi. Tādējādi ietekmes novērtējums nav nepieciešams.

4. PRIEKŠLIKUMA JURIDISKIE ASPEKTI

Pārsūdzības komiteja tika ieviesta ar Regulu (ES) Nr. 182/2011, lai debates paceltu jaunā politiskā līmenī, jo īpaši, ja pārbaudes komiteja nav sniegusi atzinumu. Tomēr līdz šim tas parasti nav ļāvis novērst atzinuma nesniegšanas situāciju rašanos, nedz arī palīdzējis precizēt dalībvalstu nostāju, tādējādi apliecinot savu ierobežoto pievienoto vērtību. Ierosināto izmaiņu mērķis ir samazināt atzinuma nesniegšanas risku pārsūdzības komitejas līmenī, atvieglot lēmumu pieņemšanu un nodrošināt dalībvalstu politisko atbildību par noteiktiem sensitīviem

¹⁴ COM(2016)799: Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes regulai, ar ko vairākus tiesību aktus, kuros paredzēta regulatīvās kontroles procedūras izmantošana, pielāgo Līguma par Eiropas Savienības darbību 290. un 291. pantam, un COM(2016)798: Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes regulai, ar ko vairākus tādus tiesību aktus tiesiskuma jomā, kuros paredzēta regulatīvās kontroles procedūras izmantošana, pielāgo Līguma par Eiropas Savienības darbību 290. pantam. Sk. 27. punktu 2016. gada 13. aprīļa Iestāžu nolīgumā starp Eiropas Parlamentu, Padomi un Komisiju par labāku likumdošanas procesu, OV L 123, 12.5.2016., 1. lpp. Attiecībā uz vairākiem tiesību aktiem veselības un drošības jomā, kas tika izslēgti no iepriekš minētajiem priekšlikumiem, Komisija iesniegs saskaņošanas priekšlikumu pienācīgā laikā.

lēmumiem. Ierosinātie grozījumi, tiklīdz tie tiks pieņemti, būs jāatspoguļo pārsūdzības komitejas reglamentā, kas tādējādi būs jāpielāgo saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 182/2011 3. panta 7. punktu.

- **Izmaiņas pārsūdzības komitejas balsošanas noteikumos**

Pārbaudes procedūrā komitejas, tostarp pārsūdzības komiteja, sniedz savus atzinumus saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 182/2011 5. panta 1. punktu, pamatojoties uz balsu vairākumu, kā tas noteikts LES 16. panta 4. un 5. punktā un, attiecīgā gadījumā, LESD 238. panta 3. punktā. LES 16. panta 4. punktā un LESD 238. panta 3. punktā ir paredzēts divkāršs balsu vairākums. Attiecīgi kvalificēts balsu vairākums ir sasniegts, ja vairākums:

- 1) ietver vismaz 55 % no dalībvalstīm. Tas nozīmē, ka kvalificētam balsu vairākumam ir jāiekļauj vismaz 16 dalībvalstis;
- 2) pārstāv dalībvalstis, kurās dzīvo vismaz 65 % no Savienības iedzīvotājiem¹⁵.

Gadījumos, kad ne visas dalībvalstis piedalās balsojumā, 238. panta 3. punkta a) apakšpunktā kvalificēts balsu vairākums ir definēts kā vismaz 55 % iesaistīto dalībvalstu, kas aptver vismaz 65 % šo dalībvalstu iedzīvotāju. Šādos gadījumos bloķējošajam mazākumam ir jāietver vismaz minimālais dalībvalstu skaits, kas pārstāv vairāk nekā 35 % iesaistīto dalībvalstu iedzīvotāju, plus viena dalībvalsts; pretējā gadījumā uzskata, ka panākts kvalificēts balsu vairākums.

Saskaņā ar spēkā esošajiem noteikumiem atturēšanos vai dalībvalstis, kuras nepiedalās vai nav pārstāvētas, neņem vērā kvalificētajā balsu vairākumā par vai pret kādu projektu, tomēr tās neatskaita no kopējiem rādītājiem, pamatojoties uz kuriem aprēķina 55 % no dalībvalstīm un 65 % no Savienības iedzīvotāju skaita. Praksē tas nozīmē, ka atturēšanās balsošanas laikā un to dalībvalstu nepiedalīšanās, kuras nolēmj nebūt klāt vai nebūt pārstāvētām, rada lielāku iespējamību, ka atzinums netiks sniegts, tādējādi novirzot lēmumu Komisijai. Pašreizējie noteikumi nemudina dalībvalstis balsot par vai pret īstenošanas akta projektu. Tādējādi pašreizējie balsošanas noteikumi nav ļāvuši pārsūdzības komitejai īstenot savu lomu.

Tādēļ tiek ierosināts mainīt balsošanas noteikumus attiecībā uz pārsūdzības komiteju, lai samazinātu atzinuma nesniegšanas risku un lai precizētu dalībvalstu nostāju, nosakot, ka dalībvalstis, kuras nepiedalās balsošanā vai kuras atturas, kvalificēta balsu vairākuma aprēķināšanas nolūkos ir "neiesaistītās dalībvalstis". Tas nozīmē, ka divkāršais balsu vairākums (55 % dalībvalstu, kas pārstāv 65 % no iedzīvotāju skaita) tiks aprēķināts, pamatojoties tikai uz dalībvalstīm, kuras piedalās balsošanā, t.i., balso par vai pret, saskaņā ar LESD 238. panta 3. punkta a) apakšpunktu. Arī bloķējošais mazākums tiks aprēķināts saskaņā ar minēto Līguma noteikumu.

Lai nodrošinātu, ka balsojums ir reprezentatīvs, Komiteju procedūras regulā ir jāievieš kvorums¹⁶, paredzot, ka balsojums tiek uzskatīts par derīgu tikai tad, ja dalībvalstu vienkāršs vairākums piedalās balsojumā pārsūdzības komitejā. Attiecīgās izmaiņas tiks ieviestas Regulas (ES) Nr. 182/2011 6. panta 1. punktā. Kā tas jau notiek tagad, lai izvairītos no tā, ka šis process tiek bloķēts, jo nav sasniegts kvorums, gadījumos, kad ir beidzies pārsūdzības

¹⁵ Iedzīvotāju skaita rādītāji un procentuālie lielumi, ko tie veido, ir izklāstīti III pielikumā Padomes Reglamentam, proti, Padomes Lēmumam 2009/937 (2009. gada 1. decembris), ar ko pieņem Padomes reglamentu (2009/937/ES) (OV L 325, 11.12.2009., 35. lpp.), kurā grozījumi izdarīti ar Padomes Lēmumu 2016/2353 (2016. gada 8. decembris), OV L 348, 21.12.2016., 27. lpp.

¹⁶ Pašlaik reglamentā ir paredzēts kvorums un noteikts, ka ir nepieciešama dalībvalstu vairākuma klātbūtne, OV C 183, 24.6.2011., 13. lpp.

komitejas atzinuma sniegšanas termiņš, uzskata, ka pārsūdzības komiteja nav sniegusi atzinumu.

- **Turpmāka vēršanās pārsūdzības komitejā ministru līmenī**

Kā aprakstīts iepriekš, pārsūdzības komiteja līdz šim parasti nespēja novērst atzinuma nesniegšanas situāciju rašanos, nedz arī palīdzēja precizēt dalībvalstu nostāju. Regulā (ES) Nr. 182/2011 ir sniegta atsauce uz pienācīga līmeņa pārstāvību,¹⁷ un pārsūdzības komitejas reglamentā, par ko vienojušās dalībvalstis, ir norādīts, ka parasti pārstāvībai komitejā nevajadzētu būt zemākai par pastāvīgo pārstāvju līmeni¹⁸. Pieredze liecina, ka līdz šim dalībvalstis vairumā gadījumu pārstāvēja to pastāvīgās pārstāvniecības.

Lai pastiprinātu pārsūdzības komitejas lomu īpaši sensitīvos jautājumos, ir ierosināts paredzēt iespēju vēlreiz vērsties pārsūdzības komitejā, ja nav sniegts atzinums. Tas ļaus vēlreiz izskatīt problemātiskus jautājumus pienācīgā politiskā līmenī. Tādēļ ir ierosināts noteikt, ka priekšsēdētājs var nolemt rīkot jaunu pārsūdzības komitejas sanākumi, vienlaikus norādot, ka pienācīgs pārstāvības līmenis šajā sanāksmē ir ministru līmenī. Lai būtu iespējams organizēt šādu jaunu sanākumi, termiņš pārsūdzības komitejas atzinuma sniegšanai būtu jāpagarina par vienu mēnesi līdz kopumā trim mēnešiem no sākotnējā pieprasījuma. Attiecīgās izmaiņas tiks iekļautas Regulas (ES) Nr. 182/2011 3. panta 7. punktā.

- **Atsevišķu dalībvalstu pārstāvju balsojuma pārsūdzības komitejā publiskošana**

Pašlaik uz dalībvalstu pārstāvju balsojumu pārsūdzības komitejā attiecas konfidencialitātes noteikumi, kas paredzēti pārsūdzības komitejas reglamentā¹⁹, tāpat kā tas ir attiecībā uz pārbaudes komitejām un padomdevējām komitejām²⁰. Regulas (ES) Nr. 182/2011 10. pantā ir noteikta informācija par komitejas darbību reģistru, ko var publiskot, un attiecībā uz balsošanu tiek norādīts uz “balsošanas rezultātiem”, t. i., tikai kopējiem balsošanas rezultātiem, nevis atsevišķu dalībvalstu balsojumu. Komisija uzskata, ka ir nepieciešama lielāka pārredzamība attiecībā uz dalībvalstu pārstāvju nostājām pārsūdzības komitejā. Mērķis priekšlikumam publiskot dalībvalstu pārstāvju balsojumus ir palielināt skaidrību par dalībvalstu nostāju. Attiecīgais noteikums, ar ko paredz atsevišķu dalībvalstu pārstāvju balsojumu pārsūdzības komitejā publiskošanu, tiks iekļauts Regulas (ES) Nr. 182/2011 10. panta 1. punkta e) apakšpunktā un 5. punktā.

- **Noteikumi par tiesībām nodot lietu Padomei atzinuma sniegšanai**

Saskaņā ar LESD 291. pantu likumdevējs ir pilnvarojis Komisiju pieņemt īstenošanas aktus dalībvalstu kontrolē. Tādējādi Eiropas Parlaments un Padome nepiedalās pašā lēmumu pieņemšanas procedūrā un to iesaistīšanās ir aprobežota ar pārbaudes tiesībām saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 182/2011 11. pantu.

Saskaņā ar LESD 291. panta 1. punktu dalībvalstis ir atbildīgas par Savienības tiesību aktu īstenošanu un tās kontrolē Komisiju gadījumā, ja tai ir uzticētas īstenošanas pilnvaras. Gadījumos, kad dalībvalstis nevar panākt skaidru atzinumu šī kontroles procesa ietvaros,

¹⁷ Regulas (ES) Nr. 182/2011 3. panta 7. punkts.

¹⁸ Pārsūdzības komitejas standarta reglamenta 1. panta 5. punkts, OV C 183, 24.6.2011., 13. lpp.

¹⁹ Saskaņā ar standarta reglamenta 9. panta 2. punktu un 12. panta 2. punktu sanāksmju protokolu kopsavilkumos nenorāda atsevišķu dalībvalstu nostāju komitejas apspriedēs un komitejas apspriedes ir konfidenciālas.

²⁰ Sk. Komiteju standarta reglamenta 10. panta 2. punktu un 13. panta 2. punktu, OV C 206, 12.7.2011., 11. lpp.

vajadzētu paredzēt iespēju lietu nodot Padomei kā Savienības iestādei, kurā ir pārstāvētas dalībvalstu valdības ministru līmenī un kurai ir visaptverošs priekšstats par visām Savienības politikas jomām. Tāpēc ir ierosināts atļaut Komisijai pēc tam, kad pārsūdzības komitejā nav sniegts atzinums, oficiāli nodot konkrētas lietas Padomei nesaistoša atzinuma sniegšanai, lai iegūtu tās politisko nostāju par atzinuma nesniegšanas ietekmi, tostarp institucionālā, tiesiskā, politiskā un starptautiskā līmenī. Komisijai būtu jāņem vērā visas nostājas, ko Padome paudusi 3 mēnešu laikā pēc lietas nodošanas izskatīšanai. Pienācīgi pamatotos gadījumos Komisija jautājuma iesniegšanas brīdī var norādīt īsāku termiņu.

Priekšlikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA,

ar kuru groza Regulu (ES) Nr. 182/2011, ar ko nosaka normas un vispārīgus principus par dalībvalstu kontroles mehānismiem, kuri attiecas uz Komisijas īstenošanas pilnvaru izmantošanu

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 291. panta 3. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

pēc leģislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru,

tā kā:

- (1) Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) Nr. 182/2011²¹ ir noteiktas normas un vispārīgi principi par dalībvalstu kontroles mehānismiem, kuri attiecas uz Komisijas īstenošanas pilnvaru izmantošanu.
- (2) Ar Regulu (ES) Nr. 182/2011 izveidotā sistēma praksē kopumā darbojas labi un nodrošina atbilstīgu institucionālo līdzsvaru attiecībā uz Komisijas un citu iesaistīto dalībnieku uzdevumiem. Tāpēc šai sistēmai būtu jāturpina darboties bez izmaiņām, izņemot dažus mērķtiecīgus grozījumus attiecībā uz konkrētiem procedūras aspektiem pārsūdzības komitejas līmenī. Šie grozījumi ir paredzēti, lai nodrošinātu plašāku politisko pārskatatbildību un līdzatbildību par politiski sensitīviem īstenošanas aktiem, tomēr nemainot juridisko un institucionālo atbildību par īstenošanas aktiem, kā noteikts Regulā (ES) Nr. 182/2011.
- (3) Vairākos konkrētos gadījumos Regulā (ES) Nr. 182/2011 ir paredzēta vēršanās pārsūdzības komitejā. Praksē pārsūdzības komitejai ir bijis jāizskata lietas, kad komitejā saistībā ar pārbaudes procedūru netika panākts kvalificēts balsu vairākums ne par, ne pret un tādējādi atzinums netika sniegts. Vairumā gadījumu tas skāra jautājumus saistībā ar ģenētiski modificētiem organismiem, ģenētiski modificētu pārtiku un barību un augu aizsardzības līdzekļiem.
- (4) Pieredze rāda, ka lielākajā daļā gadījumu pārsūdzības komiteja atkārtoti pārbaudes komitejas rezultātu un atzinums netiek sniegts. Tādējādi pārsūdzības komiteja nav palīdzējusi nodrošināt skaidrību par dalībvalstu nostāju.

²¹ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 182/2011 (2011. gada 16. februāris), ar ko nosaka normas un vispārīgus principus par dalībvalstu kontroles mehānismiem, kuri attiecas uz Komisijas īstenošanas pilnvaru izmantošanu (OV L 55, 28.2.2011., 13. lpp.).

- (5) Regula (ES) Nr. 182/2011 paredz, ka Komisija šādos gadījumos var pieņemt īstenošanas akta projektu, tādējādi dodot Komisijai rīcības brīvību.
- (6) Tomēr šī rīcības brīvība ir ievērojami samazināta gadījumos, kas saistīti ar atļauju piešķiršanu produktiem vai vielām, piemēram, attiecībā uz ģenētiski modificētu pārtiku un barību, jo Komisijai ir pienākums pieņemt lēmumu saprātīgā termiņā un tā nevar atturēties no lēmuma pieņemšanas.
- (7) Lai arī Komisija ir pilnvarota pieņemt lēmumus šādos gadījumos, ņemot vērā attiecīgo jautājumu īpašo sensitivitāti, dalībvalstīm lēmumu pieņemšanas procesā būtu pilnībā jāuzņemas atbildība. Tomēr tas neattiecas uz gadījumiem, kad dalībvalstis nespēj panākt kvalificētu balsu vairākumu, jo cita starpā ievērojams skaits dalībvalstu atturas vai nepiedalās balsošanā.
- (8) Lai palielinātu pārsūdzības komitejas pievienoto vērtību, būtu jāpastiprina tās loma, paredzot iespēju rīkot turpmākas pārsūdzības komitejas sanāksmes, ja nav sniegts atzinums. Pienācīgs pārstāvības līmenis pārsūdzības komitejas papildu sanāksmē būtu ministru līmenī, lai nodrošinātu politisku diskusiju. Lai būtu iespējams organizēt šādu jaunu sanākumi, būtu jāpagarina termiņš pārsūdzības komitejas atzinuma sniegšanai.
- (9) Būtu jāmaina pārsūdzības komitejas balsošanas noteikumi, lai samazinātu atzinuma nesniegšanas risku un mudinātu dalībvalstu pārstāvjus paust skaidru nostāju. Šim nolūkam tikai dalībvalstis, kuras piedalās vai ir pārstāvētas un kuras neatturas, būtu jāuzskata par iesaistītajām dalībvalstīm kvalificēta balsu vairākuma aprēķināšanai. Lai nodrošinātu, ka balsojums ir reprezentatīvs, balsojums būtu jāuzskata par derīgu tikai tad, ja dalībvalstu vienkāršs vairākums piedalās balsojumā pārsūdzības komitejā. Ja kvorums nav sasniegts pirms termiņa beigām, līdz kuram komitejai jāpieņem lēmums, tiks pieņemts, ka komiteja nav sniegusi atzinumu, kā tas ir pašlaik.
- (10) Komisijai vajadzētu būt iespējai īpašos gadījumos lūgt Padomi paust savu viedokli un sniegt norādes par atzinuma nesniegšanas plašāku ietekmi, tostarp institucionālā, tiesiskā, politiskā un starptautiskā līmenī. Komisijai būtu jāņem vērā visas nostājas, ko Padome paudusi 3 mēnešu laikā pēc jautājuma iesniegšanas dienas. Pienācīgi pamatotos gadījumos Komisija jautājuma iesniegšanas brīdī var norādīt īsāku termiņu.
- (11) Būtu jāpalielina dalībvalstu pārstāvju balsojuma pārredzamība pārsūdzības komitejas līmenī un jāpublisko atsevišķu dalībvalstu pārstāvju balsojums.
- (12) Tādēļ būtu attiecīgi jāgroza Regula (ES) Nr. 182/2011,

IR PIENĒMUŠI ŠO REGULU.

1. pants

Regulu (ES) Nr. 182/2011 groza šādi:

- 1) regulas 3. panta 7. punktam pievieno šādu sesto daļu:

“Ja saskaņā ar 6. panta 3. punkta otro daļu pārsūdzības komitejā netiek sniegts atzinums, priekšsēdētājs var nolemt par pārsūdzības komitejas jaunas sanāksmes rīkošanu ministru līmenī. Šādos gadījumos pārsūdzības komiteja sniedz savu atzinumu 3 mēnešu laikā pēc sākotnējās jautājuma iesniegšanas dienas.”;

2) regulas 6. pantu groza šādi:

a) 1. punktā pievieno šādu otro daļu:

“Tomēr par pārsūdzības komitejas iesaistītajiem locekļiem uzskata tikai tos pārsūdzības komitejas locekļus, kuri piedalās vai ir pārstāvēti balsojumā un kuri neatturas no balsošanas. Regulas 5. panta 1. punktā minētais balsu vairākums ir LESD 238. panta 3. punkta a) apakšpunktā noteiktais kvalificētais balsu vairākums. Balsojumu uzskata par derīgu tikai tad, ja iesaistītie locekļi veido dalībvalstu vienkāršu vairākumu.”;

b) iekļauj šādu 3 a. punktu:

“3.a. Ja pārsūdzības komitejā netiek sniegts atzinums, Komisija var nodot lietu Padomei atzinuma sniegšanai, lai tā paustu savu viedokli un sniegtu norādes par atzinuma nesniegšanas plašāku ietekmi, tostarp institucionālā, tiesiskā, politiskā un starptautiskā līmenī. Komisija ņem vērā visas nostājas, ko Padome paudusi 3 mēnešu laikā pēc jautājuma iesniegšanas dienas. Pienācīgi pamatotos gadījumos Komisija jautājuma iesniegšanas brīdī var norādīt īsāku termiņu.”;

3) regulas 10. pantu groza šādi:

a) 1. punkta e) apakšpunktu aizstāj ar šādu:

“e) balsošanas rezultātus, tostarp pārsūdzības komitejas gadījumā – katras dalībvalsts pārstāvja balsojumu; “;

b) 5. punktu aizstāj ar šādu:

“5. Reģistrā tiek publiskas atsauces uz visiem dokumentiem, kas minēti 1. punkta a) līdz d), f) un g) apakšpunktā, kā arī informācija, kas minēta 1. punkta e) un h) apakšpunktā.

2. pants

Šo regulu nepiemēro nepabeigtajām procedūrām, par kurām pārsūdzības komiteja jau ir sniegusi atzinumu šīs regulas spēkā stāšanās dienā.

3. pants

Šī regula stājas spēkā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Strasbūrā,

*Eiropas Parlamenta vārdā —
priekšsēdētājs*

*Padomes vārdā —
priekšsēdētājs*